

ПРИТЕГАТЕЛНАТА СИЛА НА КИТАЙ. ЗАЩО МИГРАНТИТЕ ИЗБИРАТ ДА ОСТАНАТ?

Теодора Йонкова

THE GRAVITY OF CHINA. WHY MIGRANTS CHOOSE TO STAY?

Teodora Yonkova

Abstract: This work aims to outline the main factors which influence foreign migrants to stay and live in China. It points out the migration as a process is nothing new to the world, but only changes its shapes. It argues that China is one of the new destinations which attract migrants as a result of the intense processes of globalization and development of communications and infrastructure. These processes have caused China to become a leading world economy, while shedding the skin of a closed communist country. Its leading place on the big world stage has made it attractive to students, investors, businessmen, which leads to more people willing to stay and live in China.

Key words: Migration, Development, Economic growth, Education, Factors

Периодът от края на XX и началото на XXI век е белязан от бурно развитие и динамика на световните процеси. Развитието на инфраструктурата, средствата за комуникация и процесите на глобализация значително променят и оформят днешния свят. Благодарение на тези и редица други фактори светът става по-близък и по-достъпен. В тази променена обстановка миграционните процеси – процеси, които съпътстват човешкото развитие и се осъществяват с различна интензивност, обхват и форма през различните исторически периоди, също придобиват нови измерения и облик. И днес, както и преди хилядолетия, независимо от подбудите, човекът мигрира с цел подобряване на условията на живот. Факторите, които влияят на решението за миграционно движение, обаче се променят. Днес може би най-честата причина е намирането на работна позиция, която отговаря до най-голяма степен на работната квалификация, предлаганите условия, изискванията за реализация и доходи.

В този нов свят на бързи и значими промени в международната икономическа обстановка непрестанно се изменят и желаните дестинации за миграция. Такава е ситуацията с Китай. Може би съвсем доскоро, а и вероятно все още за мнозина, Китай остава една екзотична страна с неразбираем език, мистични учения и философия и далечна култура. Страна на евтина работна ръка, производство на нискокачествени стоки, където всеки умее кунгфу и т.н. „Още от разказите на Марко Поло, хората от запада са заинтригувани от мистериозната страна. Част от това очарование е нежеланието на Китай да отвори вратите си за западни търговци и пътешественици. Затова остава една потайна страна“ (Кан и Лау 2008, 4). Факт е обаче, че след икономическата реформа или така наречената реформа за отваряне към света, чието начало бива поставено в далечната 1978 г. от Дън Сяопин¹, страната претърпява главоломни и непрестанни промени в множество области. Китай е страна с древна култура и хилядолетни традиции, която с бързи крачки се развива и застава сред най-развитите и модерни страни в днешния свят. Китай отдавна не е страна източник на емигранти, а постепенно се превръща в страна, която предоставя благоприятни условия, които привличат имигранти от цял свят.

Многобройните стипендии, които се отпускат всяка година от Правителството на КНР, както и стипендиите, предоставени от Институтите „Конфуций“, дават изключителна възможност на множество студенти от цял свят да се докоснат до страната, да усъвършенстват езика, който са изучавали до преди това, да подобрят и развият знанията си. Често след завършване на специализацията си там много от тях избират да продължат образованието си в Китай, тъй като смятат, че страната им дава повече възможности за бъдеща реализация и по-стабилно бъдеще, което не биха могли да получат в родната страна или в друга, различна от Китай, страна. Поради същите причини, като едно естествено продължение на техния път, една част от тях решават да останат и след завършване на образованието си. Мнозина откриват възможност за по-добра и по-добре платена работа именно там. А също и по-висок жизнен стандарт и оценка на труда. Те чувстват, че имат най-добри възможности именно в страната, чийто език и култура са изучавали години на ред. Според една респондентка изградените връзки и познанства по време на обучението ѝ в Китай, са я накарали отново да се завърне. Благодарение именно на тези връзки намира подходяща работа и стандарт на живот, които я

---

¹ Дън Сяопин – един от най-забележителните китайски държавници и основна причина за пътят на Китай към социализма, където Китайската комунистическа партия запазва политически монопол, но дава големи възможности за развитие на частен бизнес.

удовлетворяват. Тя споделя, че за разлика от родината, животът ѝ там е почти безгрижен и лишен от тежките проблеми на ежедневието, с които нейните сънародници се сблъскват у дома. Според друга респондентка, за нея просто няма подходяща работа и за това заминава окончателно за Китай, където в момента развива собствен бизнес.

Друг основен фактор, който привлича чужденците в Китай, е главоломното икономическо развитие на страната през последните години. Бумът на индустриите, науката, постепенното налагане на китайски марки на световния пазар, тези и много други предпоставки засилват интереса към страната.

Според годишния отчет на китайската международна миграция от 2015 г., публикуван от неправителствената организация Център за Китай и глобализацията (CCG), през 2013 г. в Китай живеят близо 850 хиляди чужденци, като средно броят им нараства с 3,9 %. Според същия доклад Китай се нарежда на трето място след Швейцария и Сингапур като най-привлекателна страна за чужденци. А според г-н Уан Хуейяо – генерален директор на неправителствената организация, огромният БВП на страната и бързото развитие дават множество възможности и пространство за развитие. Друга причина, според него, за това чужденците да останат в Китай, е наличието на мултинационални корпорации и големите инвестиции оказват голямо влияние. С развитието на страната нараства и нуждата от чуждестранни експерти в отделни области, като например учени и хотелиери.

Китай е най-бързо развиващата се икономика в света и по данни на Международния валутен фонд от тази година е на второ място след САЩ. Страната е динамично място за развиване на бизнес и привлича множество чуждестранни инвестиции, което предоставя множество работни позиции. С развитието и отварянето ѝ към света нуждата от овладяването на чужди езици, и в частност английски език, става все по-належаща и от тук следва голямото търсене на преподаватели по английски език. Най-често се търсят хора, чийто роден език е английският, но това разбира се не пречи и граждани на други страни с добро познание на езика да станат преподаватели. В зависимост от това в какво учебно заведение е работната позиция, заплатите варират от около 900 до 2500 долара месечно, което прави професията една от най-желаните и привлекателни професии за чужденците.

Макар и да предстои настоящият труд да бъде продължен и разширен, може да заключим, че основният фактор, който привлича чуждестранните мигранти в Китай, несъмнено е бурното икономическо развитие на страната и превръщането ѝ в една от водещите сили в света.

Библиография

Фреш 2008: Фреш, Жозе. Китай: някога и сега. София: Изток-Запад, 2008.

Робъртс 2009: Робъртс, Дж. А. Г.. История на Китай. Велико Търново: Рива печат- Абагар АД, 2009.

Електронни източници

Кан, Lau 2008: Kan, J., Lau, H. Live and Work in China and Hong Kong <https://books.google.bg/books?id=FUuHLDpoREcC&pg=PA189&lpg=PA189&dq=registered++number++of++foreigners+in+china&source=bl&ots=MgqqWRCnDB&sig=cv-QXCJtiNrFu9H4suKvh5tIqs8&hl=en&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=registered%20%20number%20%20of%20%20foreigners%20in%20china&f=false>

Jiang 2015: Jiang J. China grows more popular for foreigners, Source: Global Times Published: 2015-3-20 0:13:03 <<http://www.globaltimes.cn/content/913109.shtml>>

Niu2015: NiuH.ChinaMoreAttractivetoForeignMigrants:Report,Published in Crienglish.com <<http://english.cri.cn/12394/2015/03/19/4083s870807.htm>>